

یاد خبرنگاری که به تابوتش هم رحم نکردند

«شیرین ابوعاقله»، روزنامه‌نگار با تجربه الجزیره بود که هنگام پوشش خبری یک حمله صبحگاهی توسط نیروهای اسرائیلی در شهر جنین در ماه می ۲۰۲۲ هدف گلوله قرار گرفت. شهادت شیرین ابوعاقله نشان‌دهنده الگوی اقدامات خشونت‌بار رژیم صهیونیستی علیه فلسطینیان از تمامی گروه‌هاست. با گذشت ۲ سال و نیم از شهادت این خبرنگار و در غیاب مستمر عدالت و پاسخگویی، نام او نمادی از مبارزه فلسطینیان برای آزادی باقی خواهد ماند. برای جهانیان، «شیرین ابوعاقله» به عنوان صدا و چهره فلسطین به یاد خواهد ماند، از دست دادن «ابوعاقله» برای بسیاری از دوستان و همکارانش ضربیهای بزرگ بود که قابل جبران نیست. به گفته یکی از همکارانش چیزی که بیشتر از همه چیز او را آزاد می‌داد، دیدن ناامیدی در چهره کودکان فلسطینی پس از مشاهده خانه‌هایشان در حال تخریب و جست‌وجوی ناامیدانه

همیشه‌ای پایدار

گزارش خبرنگار فلسطینی از روایت‌سازی جعلی در رسانه‌های جهان علیه حماس

خبرنگار زن فلسطینی روشنگری کرد

پس از اجرای موفقیت‌آمیز عملیات «طوفان الاقصی» که تلفات بی‌سابقه‌ای از سوی جنبش مقاومت اسلامی فلسطین (حماس) به اشغالگران صهیونیست وارد کرد، یک دروغ عجیب در رسانه‌های جهان به سرعت مخابره شد. «منا حوا» خبرنگار فلسطینی با انجام تحقیقاتی روند رسانه‌ای شدن و اثبات دروغ بودن این اخبار را منتشر کرد. او در ادامه روشنگری‌هایش، فیلمی در رسانه‌ها منتشر کرده و در آن به زبان عربی می‌گوید: دیوید صهیون شهر کنشین تندرو در ارتش رژیم اشغالگر صهیونیستی علنا اعلام می‌کند که تمام سرزمین‌های عربی باید محو شده و هر انسانی که فلسطینی است باید کشته شود. این شخص کسی بود که نخستین بار این دروغ را پخش کرد که حماس بچه‌ها را سر می‌برد و جلوی دوربین گفت: «تبروهای حماس سر بچه‌ها را بریدند، سر زن‌ها را بریدند.» دروغی که مهم‌ترین روزنامه‌ها آن را منتشر کردند. گزارشگر تلویزیونی از او پرسید: «گفتی حداقل ۴۰ بچه را کشتن. حداقل ۴۰ تا بچه!!!» حتی رئیس جمهورها این خبر کذب را تکرار کردند. بایدن گفت: «هیچ وقت فکر نمی‌کردم روزی را ببینم که تروریست‌ها سر بچه‌ها را می‌برند.» ماجرابی که هیچ اساسی نداشت. «منا حوا» در ادامه این گزارش به نقطه آغاز رسانه‌ای شدن این خبر اشاره کرده و می‌گوید: «این داستان از کجا شروع شد؟ یک خانم روزنامه‌نگار، دیوید صهیون را مهمان برنامه خود کرد؛ مصاحبه با شاهدی که چیزی ندیده. روزنامه‌نگار بخش خاورمیانه روزنامه بریتانیایی ایندپندنت این دروغ بدون منبع را منتشر کرد.» این بانوی خبرنگار برای رسیدن به هدفش یعنی روشنگری دست به کار جالبی می‌زند. به «بلا ترو» خبرنگار بریتانیایی زنگ می‌زند و از او می‌پرسد که شما خودتان شاهد این اتفاق که ادعا شده حماس انجام داده، بودید؟ و در جواب فقط می‌شود: «عذر خواهی می‌کنم، نمی‌خواهم درباره این موضوع نظری بدهم.» وقتی دوباره از او می‌پرسد که آیا شما آگاهید که کاری که انجام دادید منجر به کشتن تعداد بیشتر کودکان در غزه می‌شود؟ می‌گوید: «بیخشم نمی‌توانم نظری بدهم.»

خبرنگاری که در حال پوشش خبر بمباران‌های غزه خبر کشته شدن خانواده‌اش را شنید

نماد ایستادگی خبرنگاران

«وائل الدحوح» روزنامه‌نگار فلسطینی و خبرنگار میدانی شبکه الجزیره در غزه است. او به مدت ۷ سال در زندان‌های اسرائیل بازداشت بود؛ بازداشتی که وائل را از رسیدن به آرزویش برای تحصیل در رشته پزشکی بازداشت. او ۱۲۵ اکتبر ۲۰۲۳ حین پوشش زنده در حالی که حمله اسرائیل به غزه و به خانه‌اش را مشاهده می‌کرد، خانواده خود را از دست داد. در ادامه گوشه‌ای از زندگی این خبرنگار که به نماد ایستادگی خبرنگاران در غزه معروف شده را مرور می‌کنیم.

خبرنگاری متعهد

وائل در ۳۰ آوریل ۱۹۷۰ در محله الزیتون در شهر غزه به دنیا آمد. او در خانواده‌ای ثروتمند که در زمینه کشاورزی فعالیت دارند، بزرگ شده و از دوران کودکی تا دبیرستان به کشاورزی هم مشغول بوده است. او هنوز هم زمین کشاورزی دارد و از آن مراقبت می‌کند. وائل دوران ابتدایی و متوسطه را در مدارس غزه تحصیل کرد. آرزوی او سفر به خارج از فلسطین و تحصیل در رشته پزشکی بود، اما اسرائیل او را از رسیدن به این آرزو بازداشت. در سال ۱۹۸۸ به دلیل شرکت در نخستین انتفاضه فلسطین دستگیر شد. وائل ۷ سال را در زندان‌های اسرائیل گذراند و پس از آزادی، تحصیلات دانشگاهی خود را در دانشگاه اسلامی غزه به پایان رساند و در سال ۱۹۹۸ در رشته روزنامه‌نگاری و رسانه از آنجا فارغ‌التحصیل شد. او سال‌ها تلاش کرد که برای ادامه تحصیلات خود به خارج از فلسطین سفر کند اما اسرائیل مانع شد. سال ۲۰۰۷ وارد دانشگاه قدس در شهر ابودیس در کرانه باختری شد و مدرک فوق لیسانس خود را در رشته علوم سیاسی گرفت.

مرد روزهای سخت

الدحوح کار حرفه‌ای خود را به عنوان خبرنگار در نوار غزه با چندین رسانه فلسطینی از جمله روزنامه‌ها، مجلات، رادیو و کانال‌های محلی آغاز کرد. در سال ۲۰۰۴ به عنوان خبرنگار به دفتر الجزیره در فلسطین پیوست. بعد از مدتی الدحوح مدیر دفتر الجزیره در غزه شد. او و تیم الجزیره تمام جنگ‌های نوار محاصره شده را پوشش دادند که معروف‌ترین آنها جنگ سال‌های ۲۰۰۸، ۲۰۰۹، ۲۰۱۲، ۲۰۱۴، ۲۰۲۱ و ۲۰۲۳ بود. او همچنین قتل‌عام‌های زیادی را پوشش داد که معروف‌ترین آنها قتل عام محله شجاعیه در ژوئیه ۲۰۱۴ بود. او تنها خبرنگار الجزیره بود که در آن زمان با یک وسیله نقلیه پخش، در یک دوره آتش‌بس که بیش از ۱۵ ساعت نبود به منطقه رسید و تصاویر و فیلم‌های دردناک را مستقیماً از آنجا پخش کرد.

جوایز و افتخارات

الدحوح در ماه می ۲۰۱۳، جایزه پوشش برجسته را در جشنواره بین‌المللی رسانه در لندن دریافت کرد.

ترور اعضای خانواده‌اش

الدحوح در طول سال‌ها و جنگ‌هایی که غزه تجربه کرد، آنچه را که برای او گران‌بها بود تقدیم کرد و حدود ۲۰ نفر از بستگانش از جمله برادران، پسرعموها و فرزندان عمه‌اش به شهادت رسیدند که اکثر آنها در اثر حمله اسرائیلی جان باختند. این خبرنگار تا قبل از بمباران اسرائیلی‌ها متاهل بود و ۸ فرزند داشت. الدحوح در طول جنگ‌های پی در پی در نوار غزه، فرزندان خود را بین سه خانه متعلق به خویشاوندان خود تقسیم کرد. برخی از آنها با عموهای خود و برخی دیگر با دایی‌های خود زندگی می‌کردند و علت این کار را در یک مصاحبه مطبوعاتی گفت: «شاید اگر اشغالگران آنها را هدف قرار دهند، یکی از آنها زنده بماند.»

در واقع همان چیزی که او از آن می‌ترسید برایش اتفاق افتاد. در ۱۲۵ اکتبر ۲۰۲۳، اسرائیل خانه‌ای را در اردوگاه نصیرات در مرکز نوار غزه هدف قرار داد که در آن خانواده الدحوح (همسر، پسر و دخترش) سکونت داشتند. او در نخستین گزارش خود جلوی دوربین الجزیره کمتر از ۲۴ ساعت پس از ترور خانواده‌اش می‌گوید: «از همدردی و پیام‌های شما ممنوم، ولی می‌بینید که شهر در حال سوختن است، با وجود درد و رنجی که داریم، باید زودتر سرکارم برمی‌گشتم، تا از دریچه دوربین آنچه در حال وقوع است را با شما به اشتراک بگذارم.»

